

КОНЦЕПЦИЯ

**за работата като административен
ръководител**

на ВОЕННО-АПЕЛАТИВНИЯ СЪД

**на полковник ДИМИТЪР АНГЕЛОВ ФИКИИН,
кандидат за заемане на длъжността
административен ръководител – председател
на Военно-апелативния съд**

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

В качеството ми на кандидат за заемане на длъжността Административен ръководител - председател на Военно-апелативния съд и в съответствие с изискванията на чл. 194а, ал. 2 от Закона за съдебната власт, представям на вниманието Ви настоящата Концепция за управление на този съд.

I. Лична мотивация за заемане на длъжността.

Мотивацията за кандидатирането ми за длъжността административен ръководител на Военно-апелативния съд е обоснована от цялостната ми дейност като магистрат и съдия. Във Военно-апелативния съд съм почти от началото на неговото основаване, а именно 2000 г. Преди това съм работил седем години като съдия във Военен съд-Пловдив. Считам, че стажът ми на съдия, който е повече от двадесет години, и натрупаният професионален опит и умения ми дават увереността да се кандидатирам за въпросната длъжност. Познавам много добре колегите, включително и по места, както и съдебните служители, и съм наясно с организационните възможности и качеството на работа на всеки от тях. В професионалната си кариера съм поддържал много добри колегиални отношения, които смятам да продължа и занапред и които са основата за постигането на добри резултати в съвместната ни работа. Тези резултати се дължат преди всичко на старанието и усилията на всички магистрати и служители на съда и считам, че предпоставка за това е доброто административно ръководство и другарска атмосфера на взаимоотношения. Считам, че се ползвам с подкрепата на по-голяма част от колегите и че ако бъда избран, ще продължим заедно да допринасяме за подобряването на работата на съда и развиване на постигнатите до сега постижения.

II. Анализ и оценка на състоянието на Военно-апелативния съд Достижения и проблеми в досегашната дейност.

Военно-апелативният съд осъществява дейността си на територията на цялата страна. Той е въззивна инстанция в Военно-окръжните съдилища. През изминалите години те бяха пет на брой, а от 01. 04. 2014 г. с решение на Висшия съдебен съвет броят им бе намален на три. Тази съществена промяна бе проведена успешно благодарение на съвместната работа както на Висшия съдебен съвет, така и на Военно-апелативния съд и съдилищата, които бяха засегнати от тази трансформация. Причина за тази реформация се явява постоянно намаляващият брой на делата за разглеждане, които постъпват от военната прокуратура през последните години. Това обстоятелство е извън възможностите за въздействия от страна на съдилищата, защото не те определят броя на извършените и разкрити престъпления и съответно броя на внесените обвинителни актове.

Кадрова обезпеченост

Във Военно-апелативния съд работят общо 7 магистрати – пет съдии, заместник председател и председател. Всички са изградени професионалисти с повече от 20 години стаж, като всеки съдия е с максималния ранг “съдия във ВКС”. Военно-апелативният съд провежда с военните съдилища организационна и ръководна работа по отношение на:

- проверки на организацията на дейността на съдиите от военноокръжните съдилища в страната по реда на чл. 106, ал. 1, т. 6 от ЗСВ, като на общи събрания бяха изготвени и разгледани съответните справки;
- обезпечаване с необходимия брой съдебни заседатели;
- практическо подпомагане за правилното тълкуване и прилагане на закона чрез консултации, указания и разяснения;
- повишаване на правната подготовка на съдиите по утвърдени организационни форми;

- атестиране на съдии от военните съдилища;
- непрекъснато търсене на становище от Етичната комисия по отношение на съдии от военните съдилища.

Делата за разглеждане се разпределят практически равномерно, като това се извършва от административния ръководител с програмен продукт, предоставен от Висшия съдебен съвет. Успешно се прилага електронна деловодна система на съда и се поддържа сайт в Интернет. Там се отразяват всички решения на съда, съгласно изискванията на ЗСВ. Системата е интегрирана успешно в Единната информационна система за противодействие на престъпността.

Съдебната администрация на Военно-апелативния съд се състои от 16 души. Има само една незаета щажна бройка.

Всички служби на съда бяха организирани с оглед максимално улесняване и бързо обслужване на страните по делата, на гражданите и представителите на медиите.

За подобряване на обслужването на гражданите деловодството работи без прекъсване през целия ден. Беше въведена система за заплащане на такси и суми на съда чрез ПОС терминал, което значително облекчи гражданите.

Службите и канцеларията на съда, включително и съдебните секретари, качествено изпълняват задълженията си.

Съдебните протоколи и другите съдебни книжа се изготвят в срок и в съответствие с изискванията на закона.

Съдебните секретари осигуряват връчването на съдебните книжа и упражняват предварителния контрол върху годността на делата за разглеждането им в съдебно заседание.

В деловодството са осигурени нормални условия за обслужване на адвокатите и техните клиенти. Справките се извършват незабавно.

Не са регистрирани оплаквания от работата на канцеларията и другите служби на съда.

Добрата работа и взаимодействие между всички служители и магистрати се улеснява от вътрешните правила за работа в съда, които внасят яснота във взаимоотношенията и изграждат чувство за отговорност, след като всеки служител точно знае какви са задълженията му. Така освен общите нормативни актове, приети от Народното събрание и Висшия съдебен съвет, във Военно-апелативния съд са приети и се прилагат и следните правила:

Правила за изграждане на системи за финансово управление и контрол във Военно-апелативния съд.

Концепция за развитие на Военно-апелативния съд – 2014-2016 г.

Вътрешни правила за организацията и дейността на КПЕ към ВАпС.

Вътрешни правила за ПУКИ във ВАпС.

Заповед за подобряване на общото организационно и административно ръководство на съда.

Стратегически план за периода 2012 – 2015 г.

Правила за случайно разпределение на делата във Военно-апелативния съд.

Правила за публикуване на съдебните актове.

Правила за достъп до обществена информация.

Медийна стратегия.

Правилник за вътрешния трудов ред във ВАпС.

Устройствен правилник.

Заповед за личния състав и структура на съда.

Правила за УЧР във ВАпС.

Правила за оценка на трудовото изпълнение на съдебните служители.

Стратегия и планове за обучения на съдиите и съдебните служители от Военно-апелативния съд.

Идентифициране на риска във Военно-апелативния съд.

Правила за идентифициране и оценка на рисковете във ВАпС.

Стратегия за управление на риска за периода 2013 – 2015 г.

Процедури за разделение на отговорностите.

Процедури за разрешаване, одобряване и оторизиране.

Процедури за система на двоен подпис.

Процедури за наблюдение.

Правила за подбор и наемане на съдебни служители във Военно-апелативния съд.

Процедури за конкурентен подбор.

Правила за организацията на работната заплата на съдиите и съдебните служители от съда.

Правила за документооборота по съдебните дела във Военно-апелативния съд.

Вътрешни правила за осъществяването на предварителен контрол.

Вътрешни правила за преглед на процедури, дейности и операции във Вътрешни правила по съпоставянето на данните във Военно-апелативния съд.

Процедури за пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции във Военно-апелативния съд.

Процедури по документиране, архивиране и съхраняване на информацията.

Правила за възлагане на обществени поръчки във Военно-апелативния съд.

Правила за работа с компютърната техника.

Процедури за използване на информационните системи и комуникации във ВАпС.

Изпращане на призовки и съобщения чрез електронния адрес.

Правила за достъп до активи и информация.

Вътрешни правила за обработка, съхранение и достъп до лични данни във Военно-апелативния съд.

Правила по ЗЗКИ.

Правила за печати.

Процедури за използване на информационните системи и комуникации.

От горепосочения голям брой вътрешни правила се вижда, че административната дейност на съда до настоящия момент се е извършвала съгласно изискванията на законодателството в страната и е допринесла за добрата организация на работата в него.

По отношение на съдебната дейност се констатира, че през последните години, наред с намалението на постъпилите за разглеждане дела, се наблюдава положителна тенденция по отношение срочността на разглеждането и решаването на делата във Военно-апелативния съд. Така през 2013 г. повече от 95 % от делата са приключени в тримесечния срок.

В резултат на провежданите мерки по обсъждане и разглеждане на отменителните решения на ВКС, след влизане в сила на окончателните решения се постига и добро качество на разгледаните и решени от Военно-апелативния съд дела. Така броят на отменените съдебни актове е относително нисък и има тенденция да намалява – през 2011 г. са били отменени 8 решения, през 2012 г. –

11, а през 2013 г. – 6 бр.

Военно-апелативният съд винаги е имал колегиални и другарски отношения спрямо първоинстанционните военни съдилища. Непрекъснато се оказва помощ на съдии от тези съдилища по принципни въпроси, ежегодно се извършват проверки по организация по образуването и движението на делата. Резултатите от тях се обсъждат на общи събрания на съдиите както на първоинстанционния съд, така и на Военно-апелативния съд.

Така може да се направи положителна оценка на състоянието на дейността на Военно-апелативния съд в организационно отношение, което е предпоставка и за постигането на добри резултати в съдебната дейност.

Проблемите в дейността на Военно-апелативния съд са от една страна непрекъснатото намаляване на постъпилите дела, което е обективен фактор, а от друга страна намаляващият състав на съдиите създава затруднения при сформирването на съставите. Така при разглеждането на дело по мярка за неотклонение на досъдебното производство и впоследствие на делото по същество, при евентуално отменително решение на ВКС по същото дело, се налага командироване на съдии от военноскръжните съдилища за разглеждането му предвид невъзможността за сформирване на състав. В тази насока е наложително да се вземат мерки евентуално при разглеждането на мерки за неотклонение да се ползват командировани съдии, за да може титулярните апелативни съдии да разглеждат впоследствие делото по същество.

Друг проблем е липсата на финансиране и използване на компютърна техника, чиято възраст надвишава 4 – 5 години. В тази насока е препоръчително да се премине на едно централизирано снабдяване с компютърни конфигурации на всички органи на съдебната власт. Така ще се постигне унифициране на използваната техника и програмно осигуряване и най-вече със сигурност доста по-нисък разход на средства предвид броя на закупваното оборудване.

Основен и най-голям дял от разходите на съда са тези за трудови възнаграждения и осигуровки. Останалата част от разходите са свързани с издръжката на всички останали дейности. За последните три години действително направените разходи за текуща издръжка на съда не са се променяли съществено и са варирали в рамките на около 35 000 лв. Най-голям дял от издръжката на съда се е формирал от разходи за външни услуги, за съдебни експертизи и за

разходи по командировки.

За 2014 г. утвърдената бюджетна сметка на съда с решение на ВСС по протокол № 8/20.02.2014 г. предвижда разходи в размер на общо 849 697 лв., от които за издръжка е предвидена сумата 25 575 лв. Видно е, че средствата за текущите разходи в бюджета на съда са чувствително редуцирани и намалени. В условията обаче на създалите се икономически реалности това намаляване на тези средства е обяснимо. Създалата се ситуация налага да се търсят допълнителни резерви и то най-вече в перото за външни услуги и от издръжката на съда.

III. Набелязване на цели за развитието на Военно-апелативния съд и апелативния район и мерки за тяхното достигане.

Процесът на определяне на целите за развитието на ВАпС би следвало да бъде съобразен със основната стратегия за реформа в съдебната система и съответно да бъде детерминиран от изискванията, които са продиктувани от Конституцията и законите в страната. Най-общо тези цели са набелязани и в препоръките на ЕК относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка. Ето защо бих нарекъл тези цели общоважачи за цялата правораздавателна система, а не само за отделен апелативен район, тъй като правораздаването е една обща дейност в услуга на цялото общество и като такава тя би следвало да бъде съобразена с общовалидни и унифицирани за цялата правораздавателна система изисквания и принципи. Въпросните цели са съобразени и с концепцията за развитието на ВАпС за периода 2014-2016 г. Естествено, че в дейността си като ръководител не бих могъл да не се отнасям с нужната доза уважение и респект към възможностите, уменията и интелекта и постигнатите досега резултати от военните съдии и стъпвайки и съблюдавайки техния богат професионален опит и потенциал бих продължил, задълбочил и усъвършенствал плановото и прогностично начало в работата ни. Естествено, че през годините са допускани слабости, пропуски или инциденти, поради което бих анализирал същите и бих потърсил индивидуален подход с

колегите, които продължават да ги допускат, с оглед оказване на необходимото позитивно влияние при стриктно спазване на изискванията и процедурите, предвидени в ЗСВ.

1. Оптимизиране управлението на съдебната дейност

Като основна цел на бъдещата ми дейност, ако получа вашия вот на доверие, бих поставил усъвършенстването на организацията на работа и подобряване качеството на съдебната дейност както в самия апелативен съд, така и на съдилищата в целия апелативен район. Създадената до момента организация както в самия ВАпС, така и във военноокръжните съдилища в страната, е на сравнително високо ниво, което неминуемо дава своето отражение както за добро качество при разглеждането и решаването на делата, така и за сročността на тази дейност, със съвсем малки изключения.

Последната би могла да бъде оптимизирана на база две основни мерки за подобряване и ускоряване движението на делата, а именно:

а) Увеличаване процента на решените дела и намаляване на несвършените в края на всяка отчетна година.

б) Намаляване на броя забавените дела чрез скъсяване на срока от постъпването на делото до приключването му с краен съдебен акт.

Предприетите усилия за реализирането на тези мерки би трябвало да бъдат насочени към осъществяване на ефективен ежемесечен контрол на броя висящи дела, както и на броя дела с неизготвени в срок съдебни актове. Същият би могъл да бъде реализиран на база справки от деловодната програма Lotus Notes 8.5 и от сročните и описните книги. В тази връзка трябва да се прави и задълбочен анализ на причините за забавяне на всяко конкретно дело и да се търсят същевременно начини за мотивация на всеки магистрат (включително чрез поощрения и наказания).

Наред с това ще се стремя към уеднаквяване и унифициране на еднакви стандарти и принципи в управлението и организацията на работата на военните съдилищата в апелативния район във връзка с разглеждането и решаването на делата. Важна роля за уеднаквяване на съдебната практика и недопускане постановяването на противоречиви съдебни актове има ежегодното обобщаване и анализиране на съществуващите практики при разглеждането и решаването на делата от съдилищата в целия апелативен район, тъй като понякога по еднакви въпроси се наблюдава противоречива съдебна практика. В тази насока следва да се вземат предвид резултатите от извършените планови проверки в съдилищата съобразно разпоредбата на чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗСВ, както и резултатите от проверките на ИВСС, ако такива са били извършвани в отделните съдилища. Ползена практика би било и организирането и провеждането един път в годината на съвещание на председателите на отделните военноокръжни съдилища с оглед обсъждане на възникнали и наболели проблеми, набелязване на конкретни цели за следващия едногодишен период, уточняването на необходимите мерки за тяхното постигане и реализиране.

В изпълнение правомощията си по чл. 106, ал. 1 т. 7 ЗСВ за уеднаквяване на практиката на съдилищата в апелативния район би могло да се организира веднъж годишно и съвместна работна среща на военните магистрати от цялата страна за обсъждане на конкретни правни проблеми с предварително зададена правна тема, по която е налице разнობой в практиката на съдилищата. С оглед избягване на слабостите, допускани при разглеждането и решаването на делата и за да се осигури еднаквото приложение на закона, на тези работни срещи могат да се анализират и причините за отмяна на първоинстанционните съдебни актове от ВКС и от ВАпС и връщане на делата за доразследване или за разглеждане от друг първоинстанционен състав. Тази мярка ще доведе до подобряване практиката на съдилищата по събирането, проверката и оценката на доказателствата, до уеднаквяване приложението на закона и до еднаквото прилагане на различните тълкувателни решения. По този начин ще бъдат преодолен и различията в проучването,

обсъждането, анализа и преценката на значението и съдържанието на различните актове на правораздавателните органи и на протоколите от извършените от тях процесуално-следствени действия. Това неминуемо ще доведе до повишаване качеството на постановените съдебни актове, като успоредно ще спада процентът на отменените и изменени съдебни актове за сметка на потвърдените. От друга страна неизбежно ще доведе до уеднаквяване на съдебната практика както между отделните състави на ВАпС, така и на първоинстанционните съдилища.

Важен елемент от подобряване и усъвършенстване организацията и качеството на работа на военно правораздавателните органи е и качествено и срочно разглеждане на делата. Въпреки отчетения напредък по отношение ефективността и бързината на правораздаването, все още наказателният процес по определени дела, отличаващи се с фактическа и правна сложност, свързани с корупция и организирана престъпна дейност, напредва трудно и оставя впечатление за безрезултатност. Наказателното правораздаване продължава да бъде критикувано за неуспеха си да удовлетвори европейските стандарти за "разумен срок" - особено по отношение на дела за престъпления с висока обществена опасност и значим обществен интерес. Тези оценки са косвен признак и показател, че ресурсите в наказателната ни система не са оптимално усвоени и че има още много неща, които трябва да бъдат свършени, за да се постигне необходимата ефективност и резултатност при разглеждането и решаването на делата. Следва да бъдат използвани в тази насока всички положителни концепции относно определяне наказателната политика на държавата, застъпени в разработените до този момент стратегически документи и обосновани в редица научни форуми. За да се отговори на очакванията в държавата и обществото за създаването на по-добра ефективност, бързина и контрол при разглеждането и решаването на делата от особена важност и значим обществен интерес, следва да бъдат предприети конкретни и ефективни мерки за изпълнение на основните задачи, свързани с новата стратегия за съдебна реформа и противодействие на престъпността. Усилията ни в тази връзка следва да бъдат насочени

към получаване на точна и обективна представа за движението на делата и за причините, водещи до тяхното забавяне, давайки си сметка, че една от най-важните задачи е да се преодолее бавното правораздаване, да се намали до минимум отлагането на делата, да се преодолеят в тази насока обективните и субективните фактори. В тази връзка следва да бъде ангажирана пряко отговорността на административните ръководители на отделните военно-окръжни съдилища по отношение контрола, наблюдението и ускоряването разглеждането и решаването на делата в разумни срокове. ~~Същевременно председателят на апелативния съдебен орган следва~~ да използва в тази насока и контролните си функции съобразно разпоредбата на чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗСВ по отношение мониторинга и възможността да прави проверки на организация работата в дейността на съдиите от съответните съдилища. На тези работни срещи следва да се обсъждат и вземат организационни мерки за бързо и качествено приключване на делата. По върнатите дела от съда да се анализират и обобщават причините, да се вземат конкретни мерки и да се разработват правила за контрол съобразно спецификите по места.

Конкретните мерки, които трябва да бъдат предприети за постигането на тези цел и които имат организационен характер за преодоляване на негативните фактори, водещи до неоправдано забавяне хода на наказателните дела, са следните:

- на първо място съдиите следва да насрочват делата бързо и ритмично, да проверяват предварително създадени ли са всички условия за гледане на делото, има ли някакви пречки, които биха могли да се решат в оперативен порядък-призоваване на свидетел по телефона, осигуряване на защитник, замяна на вещо лице, изискване от съответния орган отговор на поставени писмено искания и т.н. Тази мярка ще създаде по-добра организация за бързото и ефективно разглеждане на делата посредством активизиране на субективния фактор, какъвто в случая се явява съдията-докладчик, чиито задължения по извършването на подготвителните действия за

разглеждане на делото в съдебно заседание са точно и ясно регламентирани в чл. 254-257 НПК.

- на следващо място отделните заседания, по възможност, да бъдат насрочвани през по-кратки периоди от време, което определено ще минимизира срока на процеса.

- председателите на състави да определят резервни дати и резервни съдебни заседатели.

- след постановяване на крайния съдебен акт от първоинстанционния съд веднага да бъде определена датата за разглеждане на делото на втора инстанция. По този начин ще се стимулират магистратите своевременно да изготвят мотивите си към първоинстанционната присъда, ще се скъси времето за придвижване на делата между инстанциите и ще се облекчи работата по призоваването на страните.

- да се въведе методология, по която делата да бъдат степенувани според техния вид и предмет на леки, стандартни и тежки с оглед времето, необходимо за разглеждането им, т.е. да се разработят времеви стандарти за движение на делата в първа инстанция. Така изискването за разумен срок ще бъде гарантиран елемент на справедлив съдебен процес.

- на следващо място председателите на съдебните състави следва водят последователна твърда политика и при безпричинно неявяване на страните по делата, свидетелите, вещите лица и другите участници в процеса да прилагат с цялата строгост предвидените в закона санкции. Неведнъж налагането на глоби поради незаконосъобразно поведение на участниците в процеса безспорно е доказало както своя превантивен, така и дисциплиниращ ефект.

- по дела с голям обем и голям брой свидетели за разпит, по които се предполага, че съдебното следствие ще продължи дълго, да бъдат назначавани от военноокръжните съдилища и запасни съдебни заседатели.

- председателите на състави да сезират съветите на адвокатските колегии за недопустимо процесуално поведение на адвокати. Действия от такъв характер неминуемо ще доведат до ангажиране на съответната дисциплинарна отговорност на адвокатите, злоупотребили с предоставените им от закона права и безспорно ще имат своята роля и значение за подобряване бъдещата организация на тяхната работа.

- напоследък много се злоупотребява и с хипотезата на чл. 7, ал. 2 НПК. Независимо че досъдебното производство има подготвителен характер, а съдебното такова заема централно място в процеса, прокурорът и разследващите органи, в пределите на своята компетентност, са длъжни да вземат всички мерки, за да осигурят разкриването на обективната истина и да вземат решенията си по вътрешно убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото, като се ръководят от закона. Наред с това те са длъжни да събират и проверяват както доказателствата, които разобличават обвиняемия или отегчават неговата отговорност, така и доказателствата, които оправдават обвиняемия или смекчават отговорността му. Ето защо разпоредбата на чл. 7, ал. 2 НПК не следва да демотивира органите на досъдебно производство при изпълнение на горепосочените им задължения, което, съчетано със своевременната и задълбочена подготовка на прокурорите за съдебните заседания и доброто познаване на материалите по делото, ще намали значително случаите на отлагания поради необходимостта от събиране на нови доказателства. Тези проблеми могат да бъдат предмет на обсъждане и решаване на общи съвместни работни срещи между отделните военни съдилища и прокуратури в страната.

- да се обърне внимание на административните ръководители на съдилищата, които да контролират спазват ли подчинените им съдии изискванията на чл. 248, ал. 2 НПК. Пренебрегването от съдията-докладчик на възложените му от закона задължения, съгласно разпоредбата на чл. 248, ал. 2 НПК, води до неоправдано разтакаване на участниците в процеса, до

изразходването на излишни средства за заплащане на техните разноски, води до неоправдано протакане на процеса и до създаване на усещане в обществото за липса на необходимия професионализъм.

- въвеждане на регистър на отводите и самоотводите във ВАпС и военните съдилища и периодичен анализ на изтъкваните причини като мярка срещу неоснователни отводи и самоотводи.

- в съдилищата да се създадат модули за видеоконферентна връзка за разпит на свидетели и вещи лица по делегация, когато са от населени места, различни от местонахождението на съда. Въпреки ограничения бюджет трябва да се търсят начини поетапно такива модули за видео-конферентна връзка да бъдат създадени във всички военни съдилища и прокуратури. Едно от основните препятствия това да се случи по-скоро във времето е от финансов характер, но въпреки това е необходимо ВСС и Министерство на правосъдието да търсят всякакви начини и възможности за съответното финансиране на тази дейност, тъй като създаването на възможности за видео-конферентни разпити ще доведе, от една страна, неминуемо до ускоряване хода на процеса, по-бързото приключване на делата и спестяването както на средства, необходими за изплащането на съответните разноски, така и на определени дейности, свързани с осигуряването на участниците в процеса в съдебно заседание. Тази дейност ще сведе и до минимум риска от нежелани инциденти по време на конвоирането на лица, с които следва да бъдат извършвани процесуално-следствени действия, които могат да бъдат осъществени благодарение на видео конференция.

Приоритет за съда следва да бъде и правилното определяне на критериите за оценка на натовареността на магистратите и съдебните служители за постигане на равномерна натовареност. За целта е необходимо броят на висящи дела, разпределени на всеки отделен магистрат да бъде под ежемесечно наблюдение. В случай на повишен брой висящи дела и натовареност над средната за конкретен съдия, следва да се направи анализ на причините и да се предприемат действия за отпадането им. За

постигане на добри резултати от значение е и усъвършенстване на разработения софтуерен продукт за разпределяне на делата на случаен принцип, както и изготвяне на критерии за разпределянето на делата на принципа на случайния избор с оглед постигане на равномерна натовареност на магистратите. За равномерно разпределение на отделните съдебни служители, които работят с отделните съдии, следва да бъде приложен екипен принцип между магистрати и съдебни служители, както и да бъдат възлагани допълнителни функции на съдебните служители.

Добри резултати могат да бъдат постигнати и чрез използване на статистическите отчети като база за управленски решения, за ефективно разпределение на ресурсите и ограничаване забавянето на делата, както и за изготвяне и планиране на бюджета.

2. Подобряване на административната дейност и организацията на съдебната администрация

За подобряване административната дейност и организацията на съдебната администрация следва да бъде одобрен и организиран план на работното време без прекъсване, при спазване на трудовото законодателство, като наред с това се осигури прехвърляне и комбиниране на задачите на съдебните служители по време на обедната почивка. Същото може да се постигне по пътя на обучението, с цел взаимозаменяемост и преразпределение на работните задачи.

Усъвършенстването на административните процедури и работата с документи следва да бъде постигната чрез анализ на професионалната дейност на съда като се гарантира спазването на всички изисквания за работа с документите съобразно Правилника за администрацията в съдилищата и другите нормативни актове. Важно значение има прилагането на унифицирана система за подреждане на делата в съдебните деловодства, което да подпомага взаимозаменяемостта и преразпределението на работните задачи между съдебните служители. Пак от съществено значение е и

изграждането на надеждна система за водене на съдебните протоколи, осигуряваща точност, навременност и вярност при отразяване на случилото се в съдебното заседание, както и своевременното предоставяне на протоколите на разположение на страните по делата. Това може да бъде оптимизирано чрез ефективен контрол по движението на документооборота.

За подобряване организацията и работата на съдебната администрация във Военно-апелативния съд е необходимо да се поддържа нивото на компетентност на персонала му чрез: усъвършенстване и прилагане на правила за подбор и наемане на служебни служители; спазване на Етичния кодекс на съдебните служители; спазване на Правилника за вътрешния трудов ред във Военно-апелативния съд и прилагане на Вътрешни правила за управление и организация на човешките ресурси.

За оптимизация на целите следва да се разработи цялостна политика на съда, включваща обучителен план за въвеждане в служебните задължения на новопостъпилите служители в съда.

За оптимизиране дейността на съда следва непрекъснато да се поддържа и повишава нивото на компетентност на персонала във Военно-апелативния съд, като се прави анализ и оценка на нуждите от обучение сред целия състав на съда, изготвят се обучителни планове и програми и се структурират по приоритети.

3. Кадрова обезпеченост

В целия този процес на управление на съдебната система важна роля играе и кадровата политика, даваща ясно предимство на кариерното израстване. Управлението на кадрите винаги е имало за цел подобряване на кадровия подбор и осигуряване на кадрова стабилност. В тази насока следва административният ръководител да следи за точното и еднакво спазване на съответните нормативни документи и най-вече на утвърдените с Методиката за атестиране на

съдия, прокурор, следовател, административен ръководител и заместник на административен ръководител правила относно критериите и показателите за атестиране при кадровото израстване на съдиите. В тази насока следва да се следи атестирането да не се осъществява формално от помощните атестационни комисии, а да се прави обективен и задълбочен анализ и преценка на работата и качествата на атестирания магистрат.

Следва веднъж в годината да се отчита и анализира и дейността на съдебната администрация като се обръща внимание и се планира както щатната ѝ численост, така и нейната структура с оглед изникналите нужди и необходимост от оптимизиране на работата ѝ. В тази насока, ако е необходимо, могат да се извършат промени в във вида и бройките на съответните длъжности, като някои бъдат закрити, а други пък трансформирани.

За гарантиране и подобряване качеството на кадровия подбор е необходимо да се повишава професионализма в дейността на атестационни комисии, което може да става чрез съответните обучения в НИП, срещи с членове на ВСС от съответната комисия, обмяна на опит и работни срещи.

Подобряване досиетата на магистратите и съдебните служители чрез създаването и на електронни такива, съдържащи подробна информация за техния служебен статус и придобита професионална квалификация.

4. Медийна политика

Нито една от заложените по-горе цели не би могла да има необходимия ефект без осъществяване на отговорна и коректна медийна политика. Магистратите говорят със своите актове на професионален език и именно тук е ролята и значението на служителите за връзки с обществеността, които следва да сведат до

знанието на обществото правната тематика и проблематика на достъпен и разбираем език за отделния гражданин. Много често обществото остава с погрешно усещане или разбиране за липса на справедливо правосъдие или за отказ от правосъдие поради несвоевременно популяризиране и поясняване същността на правораздавателната дейност. Ето защо тези служители е необходимо своевременно да запознават обществеността с съответното правно събитие при спазване правилата за конфиденциалност, съблюдаване изискванията за защита на личните данни и опазване и ненакърняване достойнството на участниците в процеса.

Следва да се продължи и създамата се практика в някои съдилища, която е насочена към повишаване правната култура на гражданите и популяризиране дейността на съдилищата, а именно организиране на открити дни за посещение на ученици и студенти на публични съдебни заседания и за разясняване работата на съда, както и на чуждестранни магистрати и чуждестранни студенти по право, пребиваващи у нас във връзка с различни научни форуми.

Или най-общо казано следва чрез медийната си политика да направим нашата дейност максимално разбираема и близка до хората.

5. Достъп до правосъдие

Създаденият електронен интернет-портал за справки на делата на съда намирам, че същият позволява на страните в процеса, на адвокати и граждани да получат нужната им информация за движението на делото, което способства за повишаване публичността и достъпа до информация и до утвърждаване на ефективността на правораздаването. В същото време това води и до усъвършенстване на организацията и вътрешния контрол на работните процеси. С оглед улеснение на страните и обезпечаване на бързина за получаване на търсената информация ще положа усилия и ще работя за приемане на нова интернет страница на съда съобразно Проекта за

унифициране на интернет страницата на съдилищата – чрез уеднаквяване на стила, средствата за разработване, архитектурата, дизайна, качеството, обема, съдържанието и други. Така достъпът на информация до крайния потребител ще бъде значително улеснен, а ефективността от внедряването на продукта – много висока.

С оглед темповете на развитие на информационните технологии считам за необходимо внедряването на актуален софтуерен продукт за работа на изградената и много добре функционираща в съда система за управление на съдебните дела, тъй като голяма част от работните места са оборудвани с Windows 2000 и XP, а е необходимо инсталирането на Windows 7, което налага подмяната на старите работни станции и сървъри, за което трябва да се търсят и финансови възможности.

От анализа на данните в годишните доклади е видно, че съществуват обективни причини, които определят трайна тенденция за намаляване броя на делата, които се образуват и разглеждат във военните съдилища. Ясно изразената тенденция за редуциране на числения състав на въоръжените сили, както и перспективите за продължаване на този процес и извършването в момента съкращаване на броя на военните инфраструктурни обекти, определят обективната основа за намаляване на натовареността на военните съдилища и прокуратури. Тъй като подсъдността на военните съдилища законодателно е обвързана от качеството на субекта на престъплението, то е налице пряка зависимост между рязкото намаляване на числеността на армията и инфраструктурните обекти и значителното намаляване на броя делата, които се образуват и разглеждат във военните съдилища и прокуратури. Водим от тези съображения намирам, че образуването и движението на делата във военните съдилища следва да бъде предмет на един постоянен мониторинг и ако тенденцията към намаляване броя на делата продължи да се проявява, би следвало, след обстойно проучване и анализ и след съответното обсъждане и изясняване на причините и условията за това, да се предприеме ново етапно редуциране и

преструктуриране на военните съдилища в страната. Това обаче следва да е крайна мярка и въпросното преструктуриране на системата следва да се извърши чрез закриване като крайна мярка единствено на съдилища, в които има установена трайна тенденция за намаляване на образуваните дела, съответно, да се извърши преразпределение на съдебните райони на закритите съдилища към съдебните райони на останалите натоварени военни съдилища. Естествено, че всичко това следва да стане след съгласуване с министъра на отбраната и впоследствие с министъра на правосъдието, каквито са и изискванията на ЗСВ. Предложенията за закриване на отделни военни съдилища и прокуратури следва да са съпроводени с анализ и план за преразпределение на съдебните райони към оставащите военни съдилища, съответно с мерки за икономично и гъвкаво управление и разглеждане на делата, включително за управление на съдебните сгради и съдебните служители.

Уважаеми членове на ВСС,

с намерението и желанието да осъществя приемственост на добрите практики и да утвърдя доброто име на един традиционно много добре организиран, ефективно работещ и прозрачен в правораздавателната си работа съд, какъвто е ВАпС, аз имам увереността, че мога да осигуря тази приемственост и изпитвам силно желание и амбиция да постигна добри резултати, ако заслужа Вашето доверие и бъде избран за административен ръководител – председател на Военно-апелативния съд – София.

23. 05. 2014 г.

гр. София

ИЗГОТВИЛ:

полк. ДИМИТЪР ФИКИИН